

Predmet: Monetarna ekonomija i bankarski menadžment

Tema: Ciljevi i instrumenti monetarno-kreditne politike

Uvod

Instrumenti putem kojih centralna banka reguliše količinu novca u opticaju i kamatne stope na tržištu novca radi ostvarivanja ciljeva monetarne politike. Dele se na direktnе i indirektnе. Direktни instrumenti su eskontna stopa, obavezna rezerva, odobravanje kratkoročnih kredita i sl., a indirektni operacije na otvorenom tržištu.

Transmisioni mehanizam monetarne politike predstavlja proces preko koga monetarna politika utiče na makroekonomске agregate kao što su agregatna tražnja, proizvodnja i cene. On se ispoljava kroz različite kanale, utiče na različite agregate i tržišta, promenljivom brzinom i intenzitetom. Identifikacija transmisionih kanala omogućava da se utvrdi najefikasniji skup instrumenata monetarne politike i izbor početka njegove primene.

Tekuća i očekivana monetarna politika utiču na tržište novca i finansijsko tržište. Promene na tim tržištima utiču dalje na tržište robe i usluga i, na kraju, na aggregatnu tražnju, proizvodnju i cene. Konačno, privredna aktivnost i inflacija povratno utiču na monetarnu politiku.

Ciljevi i instrumenti monetarno-kreditne politike

Monetarno - kreditna politika je skup pravila, propisa, mera i instrumenata kojima se i monetarno-kreditnoj sferi društvene reprodukcije reguliše nivo, struktura i dinamika novčane mase, novčana cirkulacija u prometnim kanalima privrede, nivo, struktura i dinamika kredita, likvidnost privrede, dužničko-poverilački odnosi ekonomskih transaktora, privredna stabilnost itd. Pomoću monetarno - kreditne politike, kao intregalnog instrumenta ekonomске politike, ostvaruju se brojni ciljevi i zadaci u nacionalnoj privredi: povećanje zaposlenosti, stabilnost cena, stabilna stopa privrednog rasta, ravnoteža platnog bilansa itd. Aktivnom i angažovanom monetarno-kreditnom politikom osigurava se potrebna količina novca u opticaju za nesmetano odvijanje proizvodnje i prometa, obezbeđuje se likvidnost nacionalne privrede i spoljna likvidnost zemlje, uskladjuje se ponuda i tražnja novca i kredita i sl. U ostvarivanju ovih ciljeva monetarno-kreditna politika se služi odgovarajućim instrumentima:

1. Eskontnom ili diskontnom stopom
2. Kamatnom stopom
3. Stopom obavezne rezerve
4. Stopom rezerve likvidnosti
5. Osnovicom za obračun obavezne rezerve i rezerve likvidnosti
6. Selektivnim reeskontnim kreditima
7. Politikom otvorenog tržišta

Eskontna ili diskontna stopa je ustvari kamatna stopa po kojoj Narodna banka Srbije daje poslovnim bankama kredite za likvidnost. Povećanjem ili smanjenjem eskontne stope smanjuje se ili povećava ponuda novca i kredita, u zavisnosti od stabilnosti nacionalne privrede. Time se vodi politika skupog i jeftinog novca i kredita.

Kamatna stopa (na kratkoročne, investicione i potrošačke kredite) poslovne banke vode ekspanzivnu ili restiktivnu monetarno-kreditnu politiku, u zavisnosti od odnosa izmedju ukupne nacionalne ponude i efektive tržišta. Ako je tražnja veća od ponude povećava se kamatna stopa i pooštravaju se ostali uslovi kreditiranja, i obrnuto, ako je realna ponuda veća od efektivne tražnje kamatna stopa se smanjuje i liberalizuju se ostali uslovi kreditiranja.

Politiku stopa obaveznih rezervi vodi Narodna banka Srbije. Povećanjem ili smanjenjem stope obavezne rezerve smanjuje se ili povećava kreditni potencijal poslovnih banaka, pa i mogućnost emitovanja kredita. Centralna banka propisuje

procenat na depozite op vidjenju, koji poslovna banka uplaćuje kao obaveznu rezervu na račun kod NBS. Time je stopa obavezne rezerve ograničavajući faktor kreditne i monetarne multiplikacije i regulisanja kreiranja primarnog rasta.

Stopu rezerve likvidnosti samostalno određuju poslovne banke, radi regulisanja sopstvene likvidnosti i solventnosti. Rezerve likvidnosti zavise od nivoa depozita po vidjenju i od oscilacije u nivou ovih depozita, kao i od stope rezerve likvidnosti koja se primenjuje na dati obim depozita po vidjenju, kod odgovarajuće banke. Osnovicu za obračun obavezne rezerve i rezerve likvidnosti određuje nivo depozita po vidjenju kod banaka. Proširenjem ili sužavanjem osnovica za obračun obavezne rezerve i rezerve likvidnosti, sužava se i proširuju kratkoročni krediti potencijala banke, pa sledstveno tome i kreditni potencijal.

Selektivni reeskontni krediti su namenski krediti za regulisanje novčanog optocaja i likvidnosti, kao i ostvarenje odredjenih ciljeva ekonomске politike. Refinansiranje kreditnih plasmana u odredjene namenske pravce (poljoprivreda, prodaja opreme i brodova u inostranstvu, trajna potrošnja dobara itd.) spada u domen instrumenrarija kvalitativnog monetarno-kreditnog regulisanja. Suština reestontnog limita ogleda se u sledećem: ukoliko reeskontni limit iznosi 40% i ukoliko kreditni plasman banke iznosi 100 miliona dolara, Narodna banka Srbije treba da refinansira kreditni plasman u iznosu od 40% što znači da je u krajnji instanci poslovna banka dala kredit u iznosu od 60 miliona dolara, a NBS ostalih 40 miliona dolara.

Politiku otvorenog tržišta sprovodi Narodna banka Srbije u okviru svoje funkcije regulisanja novca u opticaju. Narodna banka Srbije preko banaka kupuje samo prenosive kratkoročne vrednosne papire, koja su izdala preduzeća na osnovu robno-novčanih transakcija i koje su avalirale banke. Time se emisija primarnog novca neposredno vezuje za robno-novčane odnose privrede.¹

U ovom sklopu blagajnički zapisi su kao dopunski instrument monetarnog regulisanja. Blagajnički zapisi su oblik kratkoročnih hartija od vrednosti, koje mogu izdavati Narodna banka Srbije i poslovne banke. Poslove osnivanja rtžišta dnevnog novca i kratkoročnih hartija od vrednosti, blagajnički zapisi treba da postanu efikasan instrument uticaja NBS na likvidnost poslovnih banaka i monetarnog regulisanja.

Kvantitativni i kvalitativni instrumenti monetarno-kreditne politike

Da bi monetarno-kreditna politika u svojoj osnovnoj funkciji regulisala potrebne količine novca u privredi bila maksimalno efikasna, u granicama svog dometa, mako u pogledu monetarne i ekonomске stabilnosti, tako i u pogledu stope rasta, potrebno je raspolaze odredjenim instrumentima svog delovanja.

¹ Finansijski menadžment- Žarko Ristić, Slobodan Komazec, Miroslav Dinčić, Marko Radičić, Viša poslovna škola Čačak, 2006.god. Čačak, srt.84

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

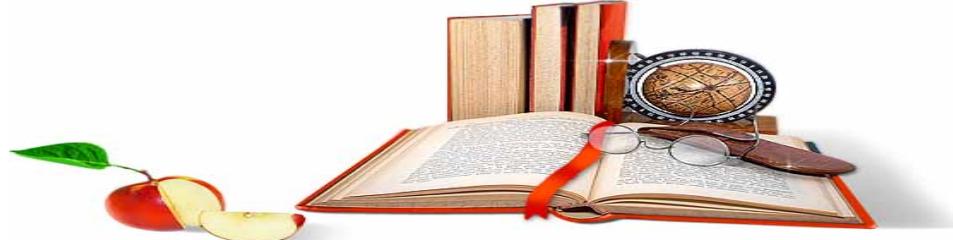
BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOOV IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com